

ЩЕ І ТЕПЕР Є КОМУНІСТИЧНІ ШПИГИ В УРЯДІ, КАЖЕ КОНГРЕСМЕН

Вашингтон, 4 серпня. — Конгресмен Карл Мундт, діючий голова комісії неамериканських діячів в палаті репрезентантів, заявив, що за його відомостями, ще й тепер багато комуністів є зайнятих в федеральній уряді і вони переводять своє діло шпигунства в користь чужинної держави. Мундт дає допущення, що комісія може заявити про викликання до життя спеціальної федеральної судейської лави у Вашингтоні для перевірки дотеперішніх розкритих про затії комуністів в уряді і для перевірки дальших фактів, які будуть виявлені прилюдно під час допитів в конгресових комісіях.

Найбільшою сенсацією дня було ствердження факту, що пані Софія Платник, жінка Лі Пресмена, є зайнята в бюрох союзу в американській урядовій будівлі в Вашингтоні. Лі Пресмен, за свідченням Витакера Чемберса, колишнього комуніста, а тепер редактора „Тайм Магазину“, був затриманий в федеральній бюрі, а його завданням було пачкувати комуністів на урядові стаціонари в Вашингтоні. Офіс Пресмана був важним урядовим в Конгресі Індустріальних Організацій, а тепер веде передбачену акцію на Генрі Волеса. Він теж наближує на конгресмена під час наближених виборів в сенаті в Нью-Йорку.

Сільвермастер займає урядове становище проти протесту Еф Бі Ай.

Обвинувачений в шпигунстві Нейтан Грегори Сільвермастер, колишній уродженець Росії, який займає важливе становище в різних відомчих бюрох під час війни, викликаний для складання свого свідчення перед комісією неамериканських діячів, заявив, що розвідка служба воєнної моринарники спротивилася втримуванню його на урядових становищах, одначе за нього постояв Лочлін Корі, прибічник президента Рузвельта і тодішній секретар війни Роберт П. Патерсон. Сільвермастер заперечив, наче б він займався шпигунством одначе відмовився сказати, чи він комуніст, щоб не шкодити собі самому під час слідства. Пам'ятаючи Бенлі, як колишнього посередника між подвійними шпигунськими шайками ствердив під час допитів, що Сільвермастер робив фотографічні світлинки на фільми з документів, щоб їх легше було перекласти Совтам.

Свідчення Комісії Цивільної Служби про Сільвермастера.

На домагання комісії неамериканських діячів слідчий урядовець комісії Луїс Росел пред'явив висхідні свідчення Федерального Бюро Інвестицій і рішення Комісії Цивільної Служби в справі Сільвермастера.

У звіті сказано, що Сільвермастер впродовж якого року був підпорядкований агентом Комуністичної партії і був для неї усею, починаючи від „попучка“ аж до служби для ОГПУ (пізніше НКВД) в союзу.

На підставі Комісії Цивільної Служби, яка перевіряє, чи кандидат на урядове становище надається до федеральної служби, заявив, що Сільвермастер ніяк не може бути призначений. Сільвермастер є тепер будівничим

Передбачують тільки 40,000 імігрантів зі скитальщини в першому році

Вашингтон, 4 серпня. — Впродовж найближчих 11 місяців приїде з європейської скитальщини до Америки тільки 40,000 осіб тому, що нема фондів на їх перевіз. Таку думку висловив Уго Карусі, новоіменований голова комісії для перевезення в життя нового іміграції.

МАСЕНЗІ КІНГ ЗГОЛОСИВ РЕЗИГНАЦІЮ З ПРОВІДУ ЛІБЕРАЛЬНОЇ ПАРТІЇ В КАНАДІ. Отава, 4 серпня. — Прем'єр Канади, В. Л. Макензі Кінг, зголосив резигнацію з провиду Ліберальної партії з нагоди конвенції цієї партії, скликаній на п'ятницю, 5 серпня. Він був вибраний лідером 7 серпня 1919 р. Кінг певний, що його резигнація буде прийнята на конвенції в п'ятницю по полудні і що на його місце виберуть когось іншого. Найбільші вигоди на вибір має Луїс Ст. Лорент, міністер закордонних справ. Кінг залишиться на становищі прем'єра до жовтня. У міжчасі він виїде в подорож по Європі.

Поправка до теперішнього закону для допущення жидів.

Конгресмен Кенет Кітінг з Нью-Йорку зголосив в палаті репрезентантів поправку до теперішнього закону для допущення 205,000 скитальців в тому напрямку, щоб тільки зміняти дату, до якої втікачі мають бути зараховані як скитальці. Він пропонує, щоб день 21 квітня 1947 зробили граничною для такого означення. Саме до того дня після скінчення війни найбільше жидів з Польщі виїхало на скитальщину. Іміграційний закон вимагає, щоб втікачі були в західній Європі до 22 грудня 1945 р.

Немає виглядів на ухвалення поправок.

Сенатська конференція республіканських провідників висловила ухвалу, щоб не порушувати в теперішній сесії поправок до закону в справі допущення скитальців до Америки. Сенатор Чарльз Реверкомб з Вест-Вірджинії, голова правничої підкомісії, заявив, що переслухання свідків для переведення додаткових білів триватиме так довго, що не буде часу описати взяти поправку під дискусію в лонівні конгресі в теперішній сесії. Цьому спротивився сен. Александер Смит, який зголосив давніше бил для поправок закону в тому напрямку, щоб число нових імігрантів з скитальщини збільшити до 402,000 осіб і щоб у такий спосіб допустити жидів і католиків, які опинилися в Західній Європі після 22 грудня 1945 р.

Жидівська іміграція в липні.

Служба на ньюйоркських причалах, утримувана Жидівським Іміграційним Товариством (ГІАІАС) виказує, що впродовж місяця липня б. р. прибули 449 жидівських імігрантів з Європи. Вони приїхали на 43 кораблях і 8 літаках. Зпоміж новоприбулих 140 осіб дістали мешкання й харчі в жидівському притулку при 425 Лафает Ст. у Нью-Йорку.

АМЕРИКАНСЬКІ РАКЕТНІ „ЛІТАКИ В ДОРОЗІ ДО НІМЕЧЧИНИ“.

Глезгов, Англія, 5 серпня. — Вчора транспортовцем Барні Кіршбаум прибули тут перші 13 американських літаків „Шутінг Старс“, що є в дорозі до Німеччини. Вони попереджують головний транспорт, що повинен причалити тут на літаководі Сиднія з кінцем цього тижня.

МОЖЛИВІСТЬ ВІДРОЧЕННЯ СЕСІЇ О. Д.

Женева, 4 серпня. — В європейській головній квартирі Організації Об'єднаних Держав аперто поширюється здогад, що заповіджена на день 21-го вересня сесія Загальної Зібрання ОД в Парижі буде відложена на 30 днів, отже на максимум, як на це дозволяє чартер ОД. Причиною можливостей відročення вважається надій остаточного зговернення між „чотирма великими“ на тему теперішньої політичної кризи.

ПРОПАВ АМЕРИКАНЕЦЬ В БЕРЛІНІ.

Берлін, 5 серпня. — Американський військовий власті почали розшуки за Рене К. Ошана з Шикаго, урядника місцевого американського військового виховного центру. Ошана вчора виїхав автотом на аеродром Темпельгоф, на зустріч свого приятеля, що приїхав з Франкфурту і по дорозі „зник“. Підозрюється, що його схопили більшовики.

Америка відкидає советські пропозиції в справі Дунаю

Београд, Югославія, 5 серпня. — Голова американської делегації на конференції в справі міжнародної контролю річкоплавства по Дунаю, посол Кавендіш Кеннон, відкине на сьогоднішній сесії советські пропозиції в цій справі. Становище Америки диктується фактом, що Совети намагаються тільки дістати легальне потвердження створеного ними існуючого стану, негуючи пороблені свого часу Радою закордонних міністрів чотирьох великодержав рекомендації для відновлення вільної плавби по цій головній водній артерії Європи. Американське становище підтримують Британія і Франція. Хоча Совети мають на конференції більшість 7 голосів проти 3-ох західних, Америка не думає здавати позицій, тим більше, що має за собою відповідну правноту формальну базу. Американська делегація вже виявила своє бажання взяти участь в нарадах всіх комісій, які обговорюватимуть подробиці договору. На пропозицію румунського міністра закордонних справ, відомої більшовички Анни Паукер, сесії конференції тепер будуть відбуватися два рази денно, щоб таким способом прискорити наради.

ЯПОЇНЦІ ПРОХАЮТЬ АМЕРИКАНСЬКОГО КОМАНДАНТА ЗАЛИШИТИСЯ В ЇХ КРАЇНІ.

Токіо, 5 серпня. — Повідомлення про виїзд з Японії до Америки команданта Восьмої Армії З.Д. ген. Роберта Айкелберга, викликало тут рух, який не має собі рівного в цілій історії. Японці, зі своїм імператором на чолі, почали масову акцію, прохаючи генерала американських окупаційних військ, щоб він залишився в їх країні.

БОЛЬШЕВИКИ ПІДДЕРЖАТЬ ЮГОСЛАВСЬКИЙ ПРОТЕСТ В СПРАВІ ТРИЕСТУ.

Лейк Сохес, Н. Й., 5 серпня. — Уряд Югославії звернувся недавно до Ради Безпек з протестом проти американської акції за прилучення цієї території до Італії. Представники Союзу і підсоветської України вчора заявили, що вони підтримуватимуть цей протест.

СОВЕТИ ЗАХОДЯТЬСЯ ВІДНОВИТИ ТОРГІВЛЮ З ТУРЕЧЧИНОЮ.

Анкара, 5 серпня. — Турецькі власті повідомили про несподівану советську пропозицію на закуп деяких товарів в цій країні. Турецький представник заявив, що його уряд не матиме будьяких застережень. Советська пропозиція, зроблена вперше від 1938 року, викликала тут зрозуміле зацікавлення.

ЖИДИ ОБВИНУВАЧУЮТЬ БРИТАНІЮ.

Лейк Сохес, Н. Й., 5 серпня. — Уряд Ізраїля звернувся вчора до Ради Безпек з обвинуваченням проти Британії за порушення постанов Ізраїльсько-арабського примир'я. Ізраїльці твердять, що британці держать нелегально на острові Кіпрі 11,000 жидів, відмовляючи їм дозволу виїхати до Палестини.

НАРАДИ ЗАХІДНИХ ДИПЛОМАТІВ У МОСКВІ

Москва, 5 серпня (АП). — Амбасадор Злучених Держав ген. Водел Смит, спеціальний висланник Великої Британії Френк Роберт і французький амбасадор Івес Платеніо відбули тут вчора в приміщенні неназваної однієї з трьох амбасад чергові наради в справі дальшої акції для поладження союзу західної політичної кризи. Згадується, що один з амбасадорів, хоча не називається котрий, одержав вже від свого уряду офіційне становище щодо вислідів конференції західних амбасадорів зі Сталіном минулого понеділка. Не є виключено, що теж всі три амбасадори одержали нові інструкції щодо дальшої акції. Темною вчорашніх нарад було теж, правдоподібно, питання, чи амбасадори мають знову добитися ще одної конференції зі Сталіном. З поінформованих джерел заявляють, що існують великі можливості поладження східно-західного конфлікту, але не визнаються точніше ані цих можливостей, ані характеру поладження. Головну ралю в західних амбасадорів в Москві грав ген. Водел Смит. Цілу цю дипломатичну акцію дальше держаться в строгій таємниці.

ВАРШАВСЬКА ДЕКЛАРАЦІЯ БУЛА БАЗОЮ ВІДПОВІДІ СТАЛІНА — ЗДОГАДУЮТЬСЯ В ПАРИЖІ.

Париж, 5 серпня. — Французький міністер закордонних справ Роберт Шуман склав вчора коротку заяву в справі конференції західних представників зі Сталіном в Москві минулого понеділка. З твердження Шумана виходило б, що базою відповіді Сталіна була відома Варшавська декларація міністрів закордонних справ Союзу та його сателітів. У згаданій декларації Совети, як відомо, домагалися „об'єднання Німеччини“, участі в контролі Рурщини, сплати воєнних відшкодовань, „демократизації“ і т.д., не пропонуючи нічого зі свого боку. Повторені у Варшаві советські домагання належали до тої самої категорії, що призвели до поділу Німеччини на східну і західну вже в попередніх переговорах. Висновки, пороблені на підставі короткої заяви Шумана, серйозно зменшили французький оптимізм про можливість уникнути поладження союзу західного конфлікту.

МАРШАЛ ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ВІД КОМЕНТАРІВ.

Вашингтон, 5 серпня. — Секретар стейту ген. Маршал вчорашній пресовій конференції рішуче відмовився дати будьякі висновки щодо акції західних дипломатів у Москві. Теж з Вілого Дому не можна було нічого довідатися, а всі зацікавлені та поінформовані особи заявляють, що вони мають доручення „держати язика за зубами“ в цій справі.

НОВИЙ ПЛАН ЕКОНОМІЧНОЇ СПІВПРАЦІ В ЄВРОПІ.

Женева, 5 серпня. — Економічна і Соціальна Рада ОД прийняла вчора односторонньо опрацьований на підставі польських і французьких пропозицій план Економічної Ради для Європи про наладнання господарської співпраці та торговельної виміни між країнами східної і західної Європи. В дипломатичних колах цьому фактові надається великого значення та додається можливість нового розвитку не тільки в господарських, але й політичних стосунках між Сходом і Заходом.

„ПЕРМАНЕНТНА ЗАГРОЗА“ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ В ІТАЛІЇ.

Рим, 5 серпня. — Італійський міністер внутрішніх справ, Маріо Стельба, заявив вчора в парламенті, що в цій країні існує „перманентна загроза“ большевицької революції, наводячи відповідні докази цього. Він, м. ін., повідомив, що в цілому раді міст комуністи вже почали творити „ревкоми“ (революційні комітети) та інтензивно пригтовляються до державного перевороту. Міністер домагався відповідних повноважень та відповідних фондів на вдержання в погрозі поліції і карабінерів.

ПЕРЕТЯГНІ НА ДВОС „ВІЛЬНУ ГРЕЦІЮ“.

Атени, 5 серпня. — Грецькі національні війська захопили вчора повністю весь гірський район Смолика, що був головним бастионом опору червоних партизанів в горах Грімос. Інші частини, що наступали зі сходу і заходу, алутилися вчора в районі Керасовон, перетинаючи на двох захоплену партизанами територію, на якій була проголошена большевицька „вільна Греція“.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

TERMS:	SUBSCRIPTION RATES:
One year \$7.00	One year \$7.00
Six months \$3.75	Six months \$3.75
Three months \$2.00	Three months \$2.00
Foreign and Jersey City Rates:	
One year \$10.00	One year \$10.00
Six months \$5.25	Six months \$5.25
Three months \$2.75	Three months \$2.75

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRYANT 9-5882.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СПОДІВАННЯ БЕЗ НАДІЇ

Політичні розмови і міркування останніх трьох днів стоїть цілком під знаком дипломатичної акції західних союзників у Москві. В понеділок, дня 2-го серпня ввечері, амбасадори Злучених Держав, Великої Британії і Франції відвідали Сталіна в Кремлі та відбули з ним і советським міністром закордонних справ Молотовом понад дво-годинну конференцію в справі теперішньої політичної кризи, зв'язаної головно зі советською блокадою Берліна. Перебіг і вислід розмов державитися в строгій таємниці і з-поза мурів Кремля він докищо дістався тільки до найбільш авторитетних урядових центрів у Вашингтоні, Лондоні та Парижі.

На тему останньої конференції в Кремлі відомі ще такі факти: декларації і пропозиції представників західних великодержав були встановлені та узгоднені минулого тижня в Лондоні і затверджені заінтересованими урядами. З неофіційних і пів-офіційних повідомлень виходило б, що західні амбасадори в Москві були тісно зв'язані власне з цими встановленими напрямками і їхні повноваження у їх поширенні, чи зміні були дуже обмежені. Відомо теж, що в цих постановках західні союзники аж ніяк не відступають від своїх дотеперішніх політичних принципів і не дають жодних концесій, вказуючи тільки на шляхи та можливості спільного обговорення справи і порозуміння, за передумову чого ставляють перервання советської блокади Берліна. Тоді вони готові говорити на базі Ради закордонних міністрів і обговорити всі спільні справи.

Дальшу акцію західної дипломатії узалежнюється від відповіді Сталіна, яку тепер студіюють у Вашингтоні, Лондоні і Парижі. Заповідається можливість ще одної безпосередньої конференції зі Сталіном, або Молотовом, стверджуючи одночасно, що на цю дальшу акцію не доведеться довго чекати, бо вона виступить в найближчих двох-трьох днях.

У зв'язку з цими подіями мимовільно насувається запита: який глуд мають усі ці дипломатичні короводи з Москвою, як на підставі історичного вже досвіду кожному відомо, що всі розмови з Кремлем можуть в найкращому разі означати відложення справи, але ніколи її поладження, якщо запропонована розв'язка повністю не відповідає советським політичним цілям? Немає теж сумніву, що советські цілі стоять на протилежному кінці від цілей політики західних демократій.

Деяке світло на таємницю розмов за мурами Кремля та на її вигляди кидає ще в додатку конференція, що відбувається в Білгороді, в справі міжнародної контролю річкоплавства по Дунаю. Совети там заперечили всі свої дотеперішні зобов'язання, а їх представник, Віцинський, в аrogантний спосіб кидав західним представникам у вічі, щоби погодилися на советський диктат, або забиралися додому. Це тим замітніше, що це власне з ініціативи західних союзників цю конференцію скликало.

Під кутом советської поведінки та становища в Білгороді можна б розглядати теж дипломатичну акцію західних союзників в Москві. І хоча будьякі висновки ще передчасні, то одне є певне, іменно, що цей дальший західний крок на політичній шахівниці був добре обдуманий і він може мати далеко глибші причини і дальші цілі, як це могло б здаватися. Во йдеться про Берлін і Німеччину, але про мир, або війну, отже про долю світу. В такій рішальній проблемі жодна акція не може бути зайва.

Шкідлива плутанина понять

В усіх своїх міркуваннях на тему теперішнього критичного положення в світі та в намаганні знайти відповідний вихід з кризи, військові, політичні і господарські керівники та державні мужи демократичних країн допускаються кардинальної помилки: Советський Союз в їхньому розумінні — це величезна євразійська територія від Лаби в Німеччині аж до Тихого Океану в Азії, разом з двома сотнями мільйонів людей та Кремлем і його Політбюром на чолі. Це саме спостерігається в західній публіцистиці і навіть в приватних розмовах. З цього не здає собі справи теж деяка частина українського громадянства.

Кардинальна помилка заключається в тому, що виразної агресивної політики советського уряду та взагалі його становища в міжнародних справах, що призвело до теперішньої загрозливої політичної кризи, аж ніяк не можна утотожнювати з народами Советського Союзу, як не можна утотожнювати вбивника з вбитим, злодія з обкраденим, а ката з катованим. Кремль і його політика не мають нічого спільного з народами Советського Союзу, зокрема з поневоленими євразійськими народами. Теперішнім советським політичним керівникам пощастило насильством, хитроцтвами та обдулою захопити владу в Росії під час загальної хаосу після першої світової війни та закріпити її масовим терором і народо-вбивством в дослівному розумінні того слова. В пригожих воєнних та післявоєнних обставинах першої і другої світових війн цій самій кліді пощастило насильством і прямим розбійництвом окупувати цілий ряд чужих країн і теж в них терором, розбомом та масовим народо-вбивством закріпити свою владу. Кремльські диктатори не тільки не репрезентують поневолених народів, але ані теж російського народу і взагалі нікого. На всіх 200 мільйонів населення СССР навряд чи можна б нарахувати б мільйонів членів комуністичної партії, але й з них велика частина опинилася в партії більше з власної безхарактерності, або прямо, щоб могли якнебудь врятувати свою шкуру зі загальної м'ясорубки. А хай і не брати цього до уваги, то яке відношення шістьох мільйонів до двох сотень мільйонів?

Вправді, організовані Кремлем "вибори" дають советському уряду 99, 100 і — як це було в останніх виборах в одному з виборчих округів Москви, де "кандидував" Сталін — понад 100% голосів. Але кому сьогодні це треба викидати техніку і методи со-

ветських "виборів"? Наставлення советських народів до "свого" уряду виявилось не в останньому і тоді, як мільйони, досвідчені мільйони воєв розкритчані "доблесної" советської армії з піднесенням вгору руками перебігали на початку другої світової війни до Гітлера, аж доки не переконалися, що й там мають до діла з таким самим кровожадним катом, як на Кремлі. Тоді сотні тисяч опинилися в аїсах, а інші стріляли наванням, бо знали, що куди б куля не попала, в большевика, чи нацистів, то завжди попаде добре.

Цього фактичного стану чомусь не беруть до уваги західні політики та стратеги. Говорячи про господарські санкції проти советської агресії, вони не беруть до уваги, що на тих санкціях потерпають ще більше жертви тої ж самої большевицької агресії та большевизму. Пишучи про можливості нової війни, вони згадують про атомову бомбу і такі советські об'єкти, як Донбас, Київ, Харків, Одеса і т. д. У відношенні до Советів тут в загальному не робиться між катом і катованими навіть такої різниці, як роблено між Гітлером і його клікою та їх жертвами.

Не має потреби доказувати, до якої міри ця плутанина є шкідливою для самих західних демократій. Таким становищем вони прямо силою хотіли б допомогти кремлівській кліді зв'язатися з її жертвами. З другого боку, вони таким ставленням справи допомагають Кремлю в боротьбі проти вільних рухів поневолених Советами народів, замість допомогти тим же рухам виразним становленням до кремлівських узурпаторів. Навіть деякі американські газети дорікають, наприклад, радіопрограмі "Голос Америки", що в тих не робиться чіткої різниці між малою диктаторською клікою на Кремлі та між її жертвами — народами Советського Союзу.

Недоложення цієї справи гірко мститься на впливах американської політики в советській "сфері впливів" та взагалі на західній політиці. Недоцінювання її наприклад в "доктрині Трумана", що перекладає тільки допоміжну в боротьбі проти дальшого поширення комунізму; натомість залишає на приволозці поневолені ним народи, відбирає цій доктрині її головне призначення.

Під цим оглядом західні демократії такі справи могли б навчитися дечого від Советів. Бо Кремль, наприклад, намагається вивести в своїх і чужих громадян, що демократичні уряди — це власне "диктатори капіталу", кліки і т. п.,

а народ, мовляв, репрезентований комуністичною п'ятою колоною. На підставі советської пропаганди кожний громадянин Советського Союзу мусів би вірити, що в Америці, наприклад, весь нарід однолавою йде за Волесом, тоді як уряд є тільки експлуататорою Воя Стріт. Діло тільки в тому, що советські обивателі знають ціну кремлівській пропаганді і теж знають ціну підтримуваному Кремлем Волесові та його "масі".

В кожному разі, чітке відрізнєння горстки советських диктаторів від поневолених ними народів надало б великої ефективності демократичній політиці та її мирним зусиллям. Під цим кутком наш свідомий

Микола Чубатий.

500-ліття московського православ'я

Світова преса рознесла вістку, що дня 18-го липня ц. р. російська церква обходила 500-ліття свого існування як незалежної Російської Православної Церкви. Усамостійнення московської церкви сталося 1448 року. Вершком ювілейних обходів була торжественна літургія, відправлена московським патріархом поза Московою в старинній загорській катедрі в присутності патріархів, митрополитів та архієпископів з цілого світу. Донесення агенції Юнайтед Прес з Москви говорять, що це було "500-ліття з'рвання російської церкви з римо-католицизмом". Дальше та пресова агенція пояснює, що це перший раз по 31 роках, міжнародна православна церква відійшла під крилами матерньої церкви в Москві. Головною ціллю зібрання було відсвяткувати роковини, однак в церковних колах розуміли, що на цій збірці досягнуто широко закраденого порозуміння про майбутню співпрацю поодиноких національних церков. Дотепер ці церкви мали схильність йти власними незалежними шляхами".

На перший погляд може виглядати, що донесення Юнайтед Прес немов московські торжества це 500-ліття з'рвання московської церкви з римо-католицизмом, це якесь баламутство американського репортера. Бо ж кожному відомо, що московська церква вже цілі століття перед 1448 роком не мала ніяких зв'язків з римо-католицькою церквою. На ділі так воно й було. Однак усамоствінення московської церкви живо пов'язане з незвичайними інтересними церковними подіями в тодішній Україні та у Вселенській Церкві, біля 500 років тому назад.

Були це часи натиску ту-

загал повинен впливати на своє оточення та на американську публічну опінію. Бо теперішня політична криза в кожному разі не є наслідком протирічностей між народами Сходу і Заходу, тільки наслідком імперіалістичного божерівля кремлівської кліки, а конфлікт між нею і поневоленими нею народами при відповідній допомозі для поневолених міг би основно розв'язати теж "конфлікт" між Сходом і Заходом, точніше — між людством та кількою політичними злочинцями, що захопили в свої руки диктаторську владу і сконцентрували в них величезні сили, граючись долею людства і світу.

Світової потуги на візантійське царство, останній багаторічний, греко-римської цивілізації на сході. Релігійно візантійський патріарх був тоді розданий з Римом, однак турецька небезпека заставила візантійців шукати ближого контакту зі західним світом, що в ділянці культури проявився народженням італійського відродження, могутньої культурної струї, що стала основою нової європейської цивілізації. В ділянці церковній на Вселенському Соборі у Флоренції (1439) прийшло до об'єднання церкви східної зі західною. Поглибаючи Візантію відновила свою солідарність зі західною Європою.

В результаті того церковного об'єднання Сходу зі Заходом, на престолі київських митрополитів засів один із творців того об'єднання, грек митрополит Ізидор, що з широкими правами Легата Апостольського Престолу прибув у свою розлогу церковну провінцію, що обнімала тоді Україну, Білорусь та Московію. Права Апостольського Легата давали в його руки також владу над римо-католиками на тих землях, що сприяли тоді так званій базилейській схизмі. Київський митрополит Ізидор дістав завдання не тільки понести тут ідею солідарності цілого християнського світу, загроженого турками, але також здійснювати римо-католицькі колонії на цій церковній території.

Новий київський митрополит, прийнятий прихильно українськими та білоруськими жителями, розумів, що найтрудніший ґрунт найде він в Москві. Тому вибирається в Москву, де стрінув крайню вороже наставлення світської влади та собі підчиненого духовенства.

Московський князь Василь казав ув'язнити митрополита Ізидора, а собор московських владик князя його. Московська церква поставила себе в положення й проти Риму й проти візантійського патріарха, тепер здишеного на ново з Римом. Натомість московське православ'я поставило себе в один табір з азійськими силами, що смертельно загрожували Візантії та західній Європі. Москва вступила на свій власний шлях московського християнства, м. о. с. к. о. вського православ'я.

Та встановити канонічно свою власну церковну владу Москва не була в силі. Легальний зверхник московської церкви, київський митрополит Ізидор (ув'язнений а згодом випущений), не думав резигнувати. Треба було його скинути з митрополитичного престолу також в другій частині київської митрополії, на Україні та Білорусі, де не сгала влада московського в. князя. Треба було притягнути на свою сторону також світську та духовну владу України і Білорусі, себто в литовській державі. Владки України та Білорусі не мали причини поставити себе проти митрополита Ізидора, натомість причину мали римо-католики литовсько-руської держави з виленським єпископом Матвієм у провіді, над якими митрополит Ізидор стар тепер також зверхником та став їх відводити від базилейської фронди під послух Риму.

Як це часто буває в політиці, так само тепер в церковних відносинах інтереси Москви та інтереси польсько-литовських католиків зійшлися разом з одною ціллю — зліквідувати митрополита Ізидора та викинути його доза межі Київської Митрополії. В році 1448 московський в. князь Василь скликав помістний собор єпископів своєї держави та формально скинув митрополита Ізидора з престолу і митрополитом казав вибрати єпископа Йону, типового представника московського нетерпимого та фанатичного православ'я. Подібний собор, зложений з креатур уряду, скликаний литовською владою під патронатом римо-католицького єпископа Матвія на Білій-Русі, скинув теж зі свого боку митрополита Ізидора, на велике згіршення в Римі. Все ж таки київський митрополит, мав призначення візантійського патріарха та римського папи.

Новий голова московської церкви в церковному розумінні був самозванцем. Візантійський патріарх тоді у злучі з Римом рішучо відкинув усі старання московського князя, щоб призначити митрополитом його ставленника, Йону. Тим способом московська церква

(Докінчення на стор. 3-ій)

ІВАН КРАВЧЕНКО. Авторські права застережені.

ЧОРНИЙ ВОРОН

(ПРАВДА ПРО СССР)

Всім мученикам і нечисленним жертвам комунізму — присвячую. Автор.

10)

Краще було б висипатися, вилежуватися, лити горілку, бавитися в карти і в розпусту, красти, різати, вбивати, грабувати і тепер був би перший чоловік. — Так думав кожний чесний наш селянин. Так думав він, втративши смак до їжі, охоти до праці і почав засівати таку обмежену площу землі, якої тільки-тільки вистачало йому на те, щоб прокормити його родину та пару курок.

Тих сваней і роту тварину, що уціліли від грабунку, він сам порізав (однаково задармо забрала б влада). Як мав сінь, то засолів і в м'ясо

довгий час, а бракувало солі, то зів того м'яса мало, а решту викинув собакам. Після цього він зробився теж, хоч сумним, а справжнім пролетарем, зрівнявся з жебраками, які розліплювали гасла, одержані з "Центру" "свобода, рівність і братерство". В більшості "брати" зрівнялися, а врешті він сам зрівнявся. Кажуть, що ляхи ніколи не приходять само, — воно приходить завжди з дітками. Це кажуть і так: прийшло ляхи — відчиняй браму. Прийшло ляхи, прийшло з дітками. Хоч і брама була,

здається, замкнена, але вони прийшли... Ляхи, — тож була сама революція, а дітки? О, вони востократ жажливіші ніж саме ляхи!

Деякі дітки зробились пролетарем, а деякі... 1922 рік. Цей рік грозною жажливою потворою стоїть у всю величність перед моїми очима, не дивлячись на те, що пройшло з того часу вже 25 довгих-довгих років, таких довгих, як і моє горе.

Перед моїми очима встають мільйони селян України — кормителів наших, які загинули лютою, голодною смертю. Їх смерть це одна з багатьох величезних плям на васкати з Кремлівського Олімпу. Я бачив отих загинулих жажливою смертю кормителів наших, бачив їх сплуканих від голоду... з потрісканою на руді і ногах шкірою, з якої жовтими струмочками стікає на землю ясно-жовта водичка...

Кров вже не тече з потрісканої шкіри. Крові немає... Кров виплила кати з Кремля, кров виплила комуна.

Я пишу, тримаючи в руці ручку з атраментом, а мені здається, що це не ручка, а стиснув гарячою рукою, а зброю помсти за вас — мільйони жертв комунізму.

Серце здавлюється болем не виплаканих сліз, бо слізи всі виплакані, а решту висушили в кати-людюди з Кремля. 1922 рік. Страшний, жажливий, лютий голод на Україні. Голод, як наслідок ревізії-конфіскації, як наслідок жажливої політичної авантюри найбільших відтворників світу політичних авантюристів на чолі з Леніном. Голод, як наслідок тих руйнувань, котрих зазвала Україна. Мало хто, в ті часи, мав змогу знати, які саме терени "не об'ятної родини" вимиратимуть з голоду, бо в "свободній пресі" ці відомості подавати було заборонено.

Значно пізніше, через людей, стало відомим, що голодом була охоплена насамперед Україна. Чому не було голоду в самому центрі Росії? Чому вимирали з голоду селяни плодородної України?

Продкоми, Продагенти, Продбанда, ЧОП і ВЧ — сілні виконавці волі кремлівської зграї, котрі найсумнішіше працювали в цих частинах, "єдиної неділімої Расей" — були тіми військами отих мільйонів мас, які загинули з голоду, але безпосередніми вбивцями залишалися на віки кремлівські надхненники, бо за їх вказівками, за їх прямими інструкціями, щент розграбована Україна.

За їх планом багатющі села України треба було спролетаризувати, довести до злиднів. І сумніні прихильники, той актив, на котрий спирались кремлівські авантюристи, довели Україну до таких злиднів, що за 1922 рік вмерло з голоду 8 мільйонів селян у-

країнців.

1922 рік. Голодуючі поїли собак, кішок, суслів, жаб, шурів і все те, що могло хоч на хвилину забути справу їсти...

Істи... де взяти хоч щонебудь з'їсти? Вбити когонебудь... і взяти щонебудь їсти? Але навкруги всі такі, що шукають їсти... І в це "їсти" у голодній людини, сконцентроване все.

Він в собі втратив вже все те, що відокремлювало його від тварини. Він не сидить, його інстинкт самоохорони підказує йому, що ніхто не принесе йому чогонебудь поїсти. Він підсвідомо відчуває, що його порятунком тільки в русі. Тільки рухаючись він може денебуть на смітку знайти щонебудь таке, що можливо було б з'їсти... І він в рух вкладає рештку зібраних сил, і ледве-ледве крокуючи, плентає від одного смітника до другого з надією, що денебуть попадеться хоч лущиння від картоплі... Але... даремно.

на його праця, бо хто ще має картоплю, той сам її їв з лущинням. І ходить та людина, даремно витрачаючи рештки сили. Ніхто не дасть їй порятунку. Все тіло, руки, ноги, обличчя, жажливо, розпухли. Розпухли так, що шкіра туго-натуго натягується і тріскає довгими, продольними тріщинами, з котрих стікає струмочками ясно-жовта водичка..., на яку тоді, холодний мерз, вже не звертає жодної уваги. В його очах вже не існує ніякої свідомості людини. Все-все, що лежить поза межами "їсти", не існує для такої людини. Навіть смерть дитини, дружини, або цілої родини, не в стані змінити того підсвідомого "їсти", не в стані змінити того тваринного виразу в очах, яке сконцентроване в одному "їсти". Істи, — кажуть очі. Істи, — рухаються безголосно губи. Істи! — промовляє напівпротягнута рука.

(Дальше буде).

3 життя української еміграції в Європі

КОНФЕРЕНЦІЯ ПРЕДСТАВНИЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ЗОНІ.

28. травня відбулася друга з черги конференція голів та фінальних і організаційних рефератів ЦПUE американської зони, скликана організаційним відділом ЦПUE. На конференції було 27 представників від усіх ОПUE американської зони. Конференцію відкрив голова ЦПUE г-н Василь Мудрий і з'ясував теперішні відносини серед нашої еміграції в Німеччині.

Число наших емігрантів у Німеччині зменшилося останнім часом до 101,000

(стан на 1. V. ц. р.) коштом візиту за океан або в інші країни Західної Європи. Найбільше наших емігрантів виїшло до Англії, Бельгії, ЗДА, Канади, менше до Тунісу, Аргентини, Австралії, Вестсуді, окремі особи — до Південно-африканського Союзу. Ситуація змінюється ще більше після схвалення закону про допущення до ЗДА 200,000 переміщених осіб на стаді поселення. Зменшення числа наших емігрантів вплинуло на фінансовий стан ЦПUE. Вона спричинила зменшення надходжень з національних вкладок, тоді як зросли витрати ЦПUE на фінансування завдань непередбачених бюджетом на 1948 р. Після останнього загального з'їзду в Діалінгені ЦПUE може записати на свій рахунок для досягнень у ділянках культурно-освітньої легалізації, німецьким міністерством 8 українських гімназій, організації праці (створення 2 українських таборів праці в Гісені і Ганаві), допоміжний (розподіл харчової допомоги) і переселення, пов'язані переселення акції до 1. V. ц. р., здобуття 2,000 віз до Канади).

Заст. керівника Орг. Відділу ЦПUE виголосив доповідь про завдання і методи праці ОПUE, докладніше спинившись на позитивних і негативних моментах, які позначаються на діяльності ЦПUE в нашій еміграційній суспільності. Заходами ЦПUE вдалося златидити спосіб проведення т. зв. другого скринінгу так що вислід його, поза незначними винятками, був позитивний. Число емігрантів із Німеччини до Америки та інших країн помітно зросло. Посилена праця в ділянці пропаганди зв'язку з національними, головною американськими, журналістами. Слід відзначити поліпшення відносин у нашому пресовому світі. Найбільшим досягненням треба безумовно, визнати консолідаційну акцію, яка почавшись від загального з'їзду в Діалінгені, успішно провадиться на всіх секторах нашого громадського життя. Прихід в Німеччину членів У. П. А. великою мірою вплинув на моральний стан нашого громадянства.

Проф. Різгін, керівник Відділу Суспільної Опіки ЦПUE, подав інформацію про працю відділу за останній час, зокрема звернувши увагу на останній розподіл харчової допомоги від ЗУАД-у у формі ке-

ріпакетів. Мале число пакетів і велика кількість потребуючих допомоги створили розв'язання проблеми тяжким. Нині готуємося до чергового розподілу. Досвід, набутий при першому розподілі, буде повністю використаний тепер, і можна сподіватися, що цим разом дефектів у цій справі буде далеко менше. Найближчим часом ЗУАДК розподілятиме харчову допомогу дитячим садкам і школам для доживлення дітей.

Представник Центральної Переселенчої Управи звітує про переселенці справи, підкреслюючи два питання, якими ОПUE повинні зайнятися негайно. В деяких таборах органи ІРО не зв'язують на місцеві переселенці управи і з ними не співпрацюють. Треба на місцях звертатися до директорів ерій, посилаючись на приклад інших таборів, де є тісна співпраця в переселенчій справі між ІРО і таборовою, переселенною управою. Друга справа — це дуже мале число українців в адміністрації переходових таборів. Тут подекуди є провини і нас самих, що не знаходимо в пору потрібних людей, хоч серед нас є чимало таких, які могли б помага-

ТОРЖЕСТВЕННА ІНАВГУРАЦІЯ В УКРАЇНСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ ДУХОВНІЙ СЕМІНАРІЇ В ГОЛАНДІЇ.

Ніщо мабуть не вказує так сильно на життєздатність та ідейну вартість української еміграції, як старання навіть серед найважчих еміграційних умов організувати своє релігійне та культурне життя та продовжувати працю всіх установ, що не можуть сьогодні вільно працювати на Рідній Землі, де всевладно панує гнет червоного наїздника. І кравецький запал і гін до рятунку національних духових цінностей викликає в чужинці подив та пошану до українського імені.

Такий подив можна було вичитати із облич високх церковних та світських голандських гостей, що прибули другого дня українських Зелених Свят (21. червня) на інавгураційне торжество Української Католицької Духовної Семінарії в Кулемборзі в Голандії.

Прогнані зі своєї Батьківщини, кидані жорстокою судобою воєнного лихоліття по всій Європі, зорганізували професори та студенти колишньої львівської Духовної Академії та Семінарії у Станиславові й Перемишлі Католицьку Духовну Семінарію в Німеччині, що після дворічної праці завдяки старанням Преосв. Бучка та Генерального Вікарія о. Ван де Мале під цю пору приміщена в Голандії.

У той страшний час, коли червоний наїздник безпощадним терором нищив на Рідній Землі українську католицьку Церкву, діє на чужині Українська Католицька Духовна Семінарія — як символ невимірності віри українського народу.

Інавгураційне торжество

ти нашим емігрантам під час їх перебування в цих таборах. Занедабується і справу фахового перевиколу; лише 6% населення таборів навчаються на фахових курсах, при чому дуже часто влаштовуються курси не з практичних фахів, які не мають попиту в країнах нового поселення.

У звітах голів ОПUE про працю на місцях відзначено, що деякі області досягли поважних успіхів у своїй роботі, головню щодо збирання національної вкладки (Вюртемберг-Баден, Регенсбург, Ротенбург), фахового навчання, організаційного зв'язку з таборами, культурно-освітньої праці. Головним недоліком у праці ЦПUE є брак відповідних людей. Крім того, рівень праці по областях порівняно з 1947 р. помітно піднісся, хоч труднощі в роботі збільшилися.

В далішній дискусії піднісено такі питання, як організація українських охоронних сотень, узгодження з ІРО статутів ОПUE і українських таборів і виборчих правилників, утримування фахових таборових курсів, зважаючи на те, що ІРО домагається централізації фахового навчання. Відзначено, що стан теперішнього харчування по таборах є такий, що вимагає заходів у цій справі перед ІРО. Конференція висловила побажання, щоб ЦПUE якнайскорше полагодило порушені питання перед чинниками ІРО і Військового Управління.

(У. Т.)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЧИ ІДЕ ДО ЗГОДИ?

Хоча не належу до істориків чи пак політиків, але дозвольте і мені „сіромі“ сказати слово дотичне нашої згоди зі сусідами поляками у будучій реконструкції Європи.

Завважуємо, що з нашої сторони є поважні голоси в пресі, натомість дуже рідко є подібні голоси в польській пресі, а коли й є, то чи справді до того йде? Повторюю, з нашої сторони руки до згоди є чисті тому, що не маємо жодних аспірацій на чужі землі — навпаки поляки, що ще цього дурману не позбулися.

Польський щоденник „Нови Свѣт“ з 31. липня б. р. п. з. „Читаймо все, що торкається нас“, пише Збігнев Лукашівський, що „модернізація побратимів українських і черні гайдамацької з часів Яна Казимира бліднуть в порівнянні з тим, що чинили орди різунів Бульбівців, У. П. А. й дивізії „Галичина“ — Читайте, панове високої політики, й скажіть, чи можлива є згода з тими, які в мирних часах 1931 р. чинили різню наших братів, впродовж 3-рьох тижнів спалили 200 православних цер-

ков, а католицький світ навіть не писує.

Вгляньмо в історію — чому була створена Хмельниччина як не самооборона перед зухвалістю шляхетчини. Чим був мир в Гадячі як не зрадою, — те повторилося й в Андрусеві, те саме й в 1920 р. — й та гроза висить як меч Дамокля над Польщею. Не в нас, але у їх треба чистих рук й щирого серця. Докіль вони будуть твердити, що „без Львова нема Польщі“, дотіль немає будької підстави до згоди.

Отож підставою до згоди було б, якщо поляки зрелися творення нової Польщі коштом чужих земель. Це зречення мусить бути відверте, не для використання ситуації — бо конюктур на східні землі не буде нових, як були в 1919 р. тому, що діюча сила У. П. А. буде на сторожі наших західних границь. Це раз, а друге — теперішній демократичний світ не дасть себе задурманити піянам Падеревського — і таких як Вілсон немає теж. Ні панове поляки! Докіль не поборудетеся моцарствою хвороби — дотіль руки до згоди не простягайте!

Митро Пасичник.

500-ліття московського православ'я

(Докічення зі стор. 2-гої).

попала в схизму у відношенні до східної церкви, репрезентованої патріархом Візантії. Вона неканонічним способом стала автокефальною і такою залишилася ще довгі десятиліття. Витворений московський схизмовий стан 10 літ пізніше Рим в порозумінні з візантійським патріархом на вигнанні, по злобущості Візантії турками (1453), розважав в той спосіб, що стару київську митрополію поділив на дві: на київську (українсько-білоруську) та на московську, для західного світу безнадійно втрачену. Її в Римі признали як землі невірних „terra infidelium“.

Новостворена московська автокефалія стала справді землею невірних в християнському світі. Церква поставила себе зовсім на услуги московського імперіалізму, що саме в цім часі народився. Великий московський князь з упадком Царгороду проголосував себе доповідним оборонцем православного світу, так само як ду-

кали серед привних чимале захоплення. Після відспівання голандського та українського національних гимнів, відбувся спільний обід для всіх учасників торжества.

Майже всі більші голандські часописи помістили другого дня описи інавгураційного торжества з відповідними завданнями про історію та сучасну долю українського народу та української Церкви.

Також голандське католицьке радіо надало слідууючого дня окремий репортаж з інавгурації з винятками з промов та деякими піснями у виконанні семінаристського хору.

Про успіх інавгурації свідчать найкраще факт, що семінаристський хор дістав запрошення співати Службу Божу в кількох голандських Духовних Семінаріях, а 27. липня має дати концерт українських релігійних та народних пісень в голандському католицькому радіо.

На інавгурацію прийшли привітальні телеграми від Святого Отця, секретаря Конгрегації для Східної Церкви Кардинала Тіссерана, Української Колегії в Римі та різних інших чужих і українських установах та приватних осіб.

П. Б. (Вістрі).

Мітинг на могилі Шевченка

Кореспондент „Правди“ повідомляв 21. 6. ц. р. з Канева, під наголовком „Мітинг на могилі Шевченка“, наступне:

„Сюди прибули сьогодні понад 600 київських робітників і службовців з підприємств, вчених, письменників, мистців, вчителів, представників партійних і советських організацій столиці України. Вони приїхали, щоб в річницю смерті великого українського поета Т. Г. Шевченка побути на його могилі, на Тарасовій горі. До них приєднались мешканці Канева і тисячі колхозників з сусідніх сел.“

„В 12-тій годині дня розпочався урочистий мітинг; промовляли: секретар київського горкому КП(б)У тов. Паршко, поети П. Тичина і М. Рильський, народний матор СССР Касиян, представник колхозу (У. Ф.).“

як духовні дорадники московських володарів.

Скоро ідеологію Ніля Сорського виперла доктрина про обов'язок церкви стати на услуги інтересів державної влади і ця доктрина стала пануючою в російській церкві за царату та й тепер за советської влади. Московська церква дотримує кроку московській державній владі. Як Сталін захопив Західну Україну, тоді московська церква звалялася доповняти ту фізичну окупацію насильством над совітськими мільйонами західних українців. Як Сталін захопив сателітів — сусідні держави, так московський патріарх при допомозі світської влади приневолює й церкви Румунії, Болгарії та другі признати над собою теж духовну владу московського патріарха. Московська церква вірно дотримує кроку московській владі, віддаючись зовсім їй на послуги коштом моральних засад християнства та дегенеруючи до решти московське православ'я як християнство без християнських моральних засад.

Характер цей запримітив репортер американської агенції з нагоди 500-ліття повстання Московської Автокефальної Церкви, стверджуючи, що вона вірно дотримує кроку політичним потягненням Кремля.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСЯМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ДЕВ'ЯТИ МІЛІОНОВОГО МАСТКУ ЦЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ

„Ленінський путь“ тов. Шкурченко та інші.

„Делегації Академії наук УССР, Союзу советських письменників України, Київського обкому і горкому КП(б)У, Облсполкому працівників, колгоспників канівського району і учнів поклали вінки на могилу поета...“

Зійшлися на Тарасовій горі не з власної волі сини України, поневоленою тепер гірше, ніж за життя поета, та ті, кров яких має понести Дніпро до моря, щоб душа Тараса могла поплинути до неба. А тим часом, на горі, освященій його могилою, уряджують кати України „мітинг“, виголошують промови на славу московського варварства і загарбництва, що вкоротили віку й геніяльному оборонцеві волі України. (У. Ф.).

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМПЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК: МИКОЛА МУРАШКО, 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА: ГРИГОРІЙ ГЕРМАН, 9 E. Jackson St., Wilkes-Barre, Pa.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА: МАРИЯ МАЛЕВИЧ, 230 E. Agnew Ave., Pittsburgh 10, Pa.

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР: ДМИТРО ГАЛИЧИН, 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР: РОМАН СЛОВОДІН, 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

ДМИТРО КАПУЛА, 33 S. Hancock St., McAdoo, Pa.

ВОЛОДИМИР ГІРНАК, 1 Crank Ave., Kingsway, Toronto 9, Ont., Canada

Д-р АМВРОСІЙ Т. КІЗЕВ, 4651 Braden Ave., Detroit 10, Mich.

ІВАН В. ІВАНЮК, 8930 Manor, Detroit 4, Mich.

СТЕПАН КУРОПАСЬ, 2930 N. Montclair St., Chicago, Ill.

ГОЛОВНІ РАДИ:

ПАВЛО ДУДА, 1535 Benjamin Ave., Windsor, Ont., Canada.

СТЕФАН СЛОВОДІН, 4323 N. 16th St., Philadelphia, Pa.

ІВАН РОМАНИШИН, 15 — 38th St., Irvington, N. J.

ТАРАС ШПИКУЛА, 5466 W. Haddon Ave., Chicago, Ill.

ВОЛОДИМИР ДІЛІК, 6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.

ГЕНОВЕФА ЗЕПКО, 1369 Brown St., Akron, O.

МИКОЛА ДАВІСКИБА, 41 Rosewood St., Mattapan, Mass.

ІВАН КОКОЛЬСКИЙ, 23 Fairlawn Ave., P. O. Box 467, Woonsocket, R. I.

ДМИТРО ШМАГАЛА, 4037 Riveredge Rd., Cleveland, Ohio

ОЛЕНА ШТОГІН, 4753 N. Hutchinson St., Phila 41, Pa.

ПЕТРО КУЧМА, 95 East 7th St., New York 3, N. Y.

УВАГА! Українці Околиць ЛІГАЙ ВАЛЕЙ, ПА!

ЗАХОДАМИ ВСІХ ТОВАРИСТВ, БРАТСТВ, СЕСТРИЦТВ ТА КЛУБІВ, ГУРТУЮЧИХСЯ ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ПАРОХІЇ ПРЕЧ. ДІВИ МАРІ В АЛЕНТАВН влаштовуються:

ВЕЛИЧАВИЙ

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

в неділю, 8-го серпня (Sunday, August 8) 1948 р.

в CENTRAL PARK, ALLENTOWN, PA.

ПОЧИНАЮЧИ ВІД 12-ТОЇ ГОД. ВПОЛУДНІ ДО ПІЗНОЇ НОЧІ.

Святочну програму отворить вступним словом Впр. о. прот. ГРИГОРІЙ Хокицький, а концертні точки виконать спільно хори з Нортгемптон і Алентавн під провідом п. Івана Завзвського.

Виступатимуть і українські танцюристи під провідом пп. Івана Бручака та Степана Олеса.

Сольові співачки Софії Оранчак під акомпанієментом Мис. БОІС ВРАУ.

Деклямація молоденької дівчинки щойно прибулої зо скитальщини Ольги Кашипр. — Промови в українській і англійській мовах, які виголосить Вп. Володимир Кедровський та посадики міста Алентавну НОО. DONALD V. HOCK.

Відак буде пригравати одна з найдобірніших оркестр під провідом п. Миколи Грабаровича, та яка складатиметься з дванадцяти інструментів.

Буде добрий буфет всяких страв і напиків.

Комітет цього Свята поклав великі зусилля, щоб це Свято випало якнайгарніше й найкорисніше всім до вподоби. Тому цей Комітет ще раз кличе всі українські громади Філадельфії, Честер Вільмington, Нортгемптон, Майнсвил, Скертон, Ковтсвіл, Мілві, Трентон, Савт Плейнфілд, Ньюарк, Байон, Пасейк, Нью Йорк, Картерет, Бетлемег, Істо та взагалі всіх добрих чесних українців. Приходить всі горомадно та заміаніфестуймо перед чужими народами силу й волю українського народу.

Комітет Укр. Дня в Алентавн, Па.

ДО УСІХ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ І ТОВАРИСТВ МЕТРОПОЛІ МІСТА ДІТРОЙТУ І ОКОЛИЦІ

Уряд Федерації Американських Українців стейту Мішіган прохає всі товариства й організації, щоб були ласкаві стриматися зі своїми підприємствами на день 31-го жовтня, у неділю, тому, що Федерація з українською громадою Дітройту буде урочисто обходити 300-ліття повстання Богдана Хмельницького проти Польщі.

За уряд Федерації: Михайло Гузиляк, рек. секр.

С. Курнєв.

ІДЕМО ВПЕРЕД

(Фейлетон).

Не розуміємося ми на мові скінчила танок, я підійшов до піаністки і попросив, щоб мені дозволила поспробувати пальців на піані... А ви знаєте, що американки дуже чемні.

Зараз дала мені піаністка округле крісло, усміхнувшись гарно, граціозно, я подякував, усіх і сказав, що заграю сольо...

Я дочав грати і як я грав кілька хвилин можете собі уявити, як може грати така людина, що ніколи на піані не грала, але коли я обернувся на веретенотому кріслі, побачив, що довколо мене зглотилась юрба цікавих, (правдоподібно також музикальних людей), які мене подивлялися, хвалили і gratулювали...

Врешті один добродій, подякувавши мені стисненнями рук, попросив, щоб я ще заграю якогось гарного, нового джеза для танцюючих.

Очевидно, я погодився і сей час візав пальцями по клавішах та почав таранити. Я так скажемо вганяв руками і так завзято гаратав по клавішам, аж піаніст гриміло... Я просто запалився до музики, мої нерви напружено працювали і я вибивав незнані ані мені ані нікому другому мелодії не записані жадним композитором, мелодії, дикі, кричущі, скажені, мелодії якихось австралійських ботокудів чи лідодів, я грав з таким запалом, з таким вогнем у очах, немов вибухаючий вулкан, я цілий горів, палав, і таранити по пальцями до кулаками аж піаніст підскакувало... Я бачив як піаністка бігла з вибухливими очима слідувала за скаженими рухами моїх рук, я бачив як музикант з файкою пробував кілька разів приложити до уст свого цибуха, щоб мені заворувати "глу-тулу-лулу" і не міг мене дигати, я бачив як танцюючи заслухані німо в мою композицію, ішли хвилями по залі, а нетанцюючі були перемінені немов в камінні статуї, я самий був заслуханий в ту незвичайну музику. І коли я

А зо мною трапилось таке, що я й досі не вірю, щоб я був таким віртуозом-піаністом, як мене недавно охликали.

Правду сказати, я з піаном в житті не мав нічого спільного, ніколи не грав, ніколи не учився цієї музики і не знав навіть як піаніст отривається. Аж недавно...

Це був бал, правдивий американський бал з участю обидвох полів, бал з чемністями, грацією і модерною музикою.

Баль — з танками, з содою й мороженим.

Самий я в танках не брав участі, бо — кажуть — що я танцюю звичайно по людських нагітках, тому слухав залюбки оркестри.

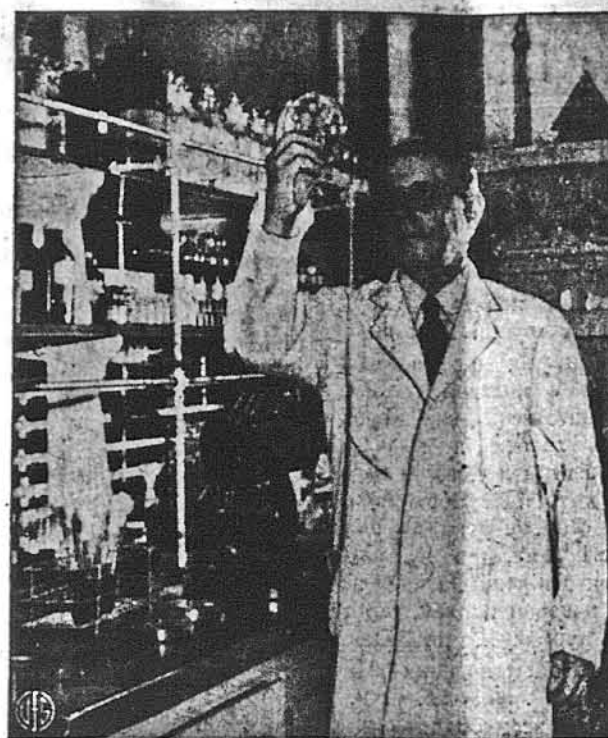
І справді, було чого слухати. Нема то як модерна музика.

Грає оркестра танок і ти не знаєш чи вона спочатку почала чи з середини, чи такі з кінця... А як перстане, то тоді ти вже зовсім не знаєш чи вона вже перестала, щоб набрати віддиху або більшого музикального розгону, чи тільки так собі пожартувала...

А особливо один інструмент, подібний до файки з цибухом, то просто аж вимовляє: тулу-лу, тулу-лу... Кажу вам, щось чудесного.

Найкраще подобався мені інший інструмент, якого назви я й досі не знаю, інструмент з патишками, що ними музикант таракхав по других патишках і мені здавалось, що це наші дівчата в Україні таракхають по штахетах ложками у Різдвяну Ніч...

Слухав я цих мелодій і не міг наслухатися, та налюбався, аж врешті я мене скортіло витаранити одну якусь мелодію на піані. І коли музи-

ЗБРОЯ ПРОТИ ХВОРОСТИ.—Новий лік, який запідає перемогу над такими недугами, яких не можна викувати іншими ліками, а це пеніциліною й стрепто-мисиною, видобуто з золотавого фунгусу, який донедавна не мав жодної вартості. Його приладив д-р Бендж. М. Дугар. Лік називається авреомисина („оремисин“).

урвав, стало на хвилину так тихо, що я чув виразне ковтання мого власного пульса, а потім грянула гураганна буря о-лесків... Мене обступили перстенем з ентузіастичними окликами:

— Це артист, віртуоз, геній!
— Хто ви такі — допитували цікаві.

— Що це був за такий чудовий танок?
— Де ви взяли такої незрівняної мелодії?

Я просто не знав, що казати і брехав, скільки влізло:

— Танок походить з африканських джунглі, компонований найславнішим композитором з Конго... Я самий скінчив... три консерваторії...

Піаністка, що перед хвилею з сильного музикального напруження була зімліла, кинулась мені на шию, шепочучи:

— Ах, ви... ви... геній... ви дарлінг...

До мене підійшов якийсь панок з записником:

— Слухайте, я вас ангажую до своєї оркестри, з платнею...

Решти я не дочув, бо другі перебили...

Я відклонювався на всі боки і червонів.

Мирош

Робітник
АРТИСТИЧНО-МАЛЯРСЬКА
Декоратор
ЦЕРКОВ І ТЕАТРІВ.
Малює церкви, образи і
сценарії театральні.
Будує
ІКОНОСТАСИ І ВІВТАРИ
Myrosh

3737 — 87th STREET
JACKSON HEIGHTS, L. I., N. Y.
Telephone: Illinois 8-8904

ШИФКАРТИ

ПРОДАЄМО НА ВСІ КОРАБЛІ.

ГРОШІ посилаємо до всіх країв і виплачуємо на останній пошті.

АФІДЕВІТИ, петиції та інші потрібні документи на спровадження кривих і знайомих до Америки, зі скінталістичними та інших країв.

ПРОДАЄМО доми та всякого роду бізнесу. У всіх справах звертайтеся до звісного

НОТАРІАЛЬНОГО БЮРО.

S. KOWBASNIUK

277 EAST 10th ST., Near Ave. A NEW YORK 3, N. Y.

ВИПРОДАЖ ПОВІСТОК

1. Вільний Чоловік і інші оповідання, С. Костів 40 ц.
2. Збірки повісток 10 ц.
3. Людоїди — С. Костів 25 ц.
4. Росія й Україна — Михайленко 15 ц.
5. Оповідання Куліша 15 ц.
6. Спалений Довг — Лепкий 20 ц.
7. Починок — Лепкий 15 ц.
8. Навернення Грішник 20 ц.

Разом за ціну \$1.00

Замовлення слати на адресу:

"SVOBODA"

81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.

★ ★ ★ ★ ★

BUY YOUR
**EXTRA
SAVINGS
BONDS
NOW**

SECURITY

PROTECT YOUR FUTURE

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

БЕЗПЛАТНА ПРОБА
на ревматичні болі
АРТРИТИЧНІ

Коли Ви ніколи не ажидали ліку
званого ROSSE TABS на оші не-
значні мускулярні недомогання й
Золі, злучені з ревматизмом і на-
пінням жила, або з нервовим за-
паленням, то чому не спробувати
його СВОГОДІНІ на ваші кошти.
Його випробували тисячі людей
апродовж 25 років.

**БЕЗПЛАТНО ДЛЯ ЧИТАЧІВ
НАШОЇ ГАЗЕТИ**

Запрошуємо Вас випробувати його
без ніяких коштів. Дозволяє,
щоб ми вислали Вам пачку пов-
ної величини. ЗАЖИВАЙТЕ БЕЗ-
ПЛАТНО 24 ТАБЛІТОК. Коли не
будете задоволені палативною
часовою — полекшою, зверніть
нам решту й не будете нам винні
нічого. Така проба не буде ко-
штувати Вас ні одного цента. НЕ
ВИСИЛАЙТЕ ГРОШІ. Пішіть
лише негайно Ваше ім'я в адресу
до: ROSSE PRODUCTS COMPANY,
Dept. O-5,
2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill.

РЕАЛЬНОСТИ

ЗНАМЕНІТА ФАРМА!

30 АКРІВ ФАРМА, ПРИ 30-ТІВ
ДОРОЗІ, МІЖ
ROCKTOWN і LINVALE, N. J.
Забудовання віддалене в за-
криттію. 5-кімнатний дім, вели-
ка стодала, курники, дві кри-
ниці, позаді гарний ліс. Зараз
можна зайняти цю реальність.
Якщо поїдете, то дивіться за
написом: "FOR SALE".
По ближчій інформації пи-
шіть до:

Satzewich Real Estate
32 EAST 7th STREET,
NEW YORK 3, N. Y.

ОТЧЕ НАШ
МОЛИТОВНИК

— для —

УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Друге видання Друкарні ОО.

ВАСИЛІЯН.

В гарній тривалій шкіря-

ній оправі з позолоченим

хрестом на окладинці.

Ціна \$1.25.

Замовлення прос в редакції

слати до:

"SVOBODA"

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

3 Канади належить платити

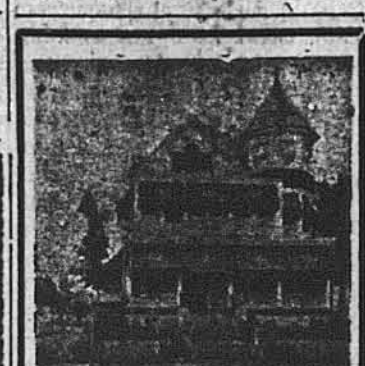
тільки американською валютою.

ПОШУКУВАННЯ

МИКОЛА ШЕРБЯК пошукує своєї
туди АННІ СЕМАНИННІ. Вийшла
з Галичини около 1928 року. Похо-
дить з села Доброван, пов. Стани-
славів. Вийшла замж. Призвнша по
мужу не знає. Мге перебувати в
Нью Йорку.

МЫКОЛА SZCZERBIAK
Dillingen a/Donau,
Luipoldskaserne, B. 3, r. 18,
Germany, U. S. Zone.

Чи Ви вже вписали своїх дітей
до У. Н. Союзу? Коли ні,

Comfortably air conditioned
Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE
ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАНТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ШАДІТЬ дещо
з вашого забезпечення.
Ми улаштуємо пре-
красний ЦІЛИЙ
ПОХОРОН за
\$150.00
У випадку скрути в родині клієнта:

KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український
погребовий зарядчик
в Америці

S. KANAL KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4444

— or —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
88 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-6763
225 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone EL 2-3511

ІВАН БУЗЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребові по \$150
щоб так тільки як
ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7961.

ПЕТРО ІРЕНІ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2543

Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MEltrose 5-6877

ПОСМЕРТНА ПОДЯКА.

Муж, діти і внуки

Бл. п. ЕВИ ЗБОРОВСЬКОЇ

складають ширю подяку: о. Петрови Гейкові і о. С. Коллар, ЧСВВ,
дир. Т. Онуфримов, всім членам Апостолства Молитви при церкві
св. Юра в Нью Йорку, всім членам Апостолства Молитви Чесного
Хреста в Асторі, Л. Ай., всім урядникам і членам Тов. Дістер,
від 381 У. Н. Союзу, близький і дальній родині, всім добрим прия-
телям за їх цінні і Служби Божі, що надали, за участь у похоро-
ні, що відбувся 29. липня 1948 р. Всім хай Всевисший стократно
винагородить.

Іван Зборовський, муж, діти і внуки.

"КОБЗАР" - англійською мовою

Дайте своїм дітям чи своїм американським прия-
лям, учителям чи політикам книжку про

ГЕНІЯ УКРАЇНИ

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

написану англійсь-

кою мовою КЛАРЕНСОМ

А. МАНІНГОМ, професором

Коломбійського універси-

тету, відомим знавцем украї-

нської літератури та історії.

Такою книжкою, що мі-

стить теж і переклади на

англійську мову найкращих

творів Т. Шевченка є:

Taras Shevchenko

The Poet of Ukraine

Translated with an introduction by

CLARENCE A. MANNING

Acting Executive Officer

Department of East European Languages, Columbia University

Це перше того роду видання в Америці й в
цілому англо-саксонському світі. Ця книжка повинна
бути в кожній хаті американських українців, в кож-
ній школі, в кожній бібліотеці. Бо всюди треба, щоб
був найкращий репрезентант України, найліпший
виразник духа і характеру української нації.

Ціна з посылкою \$2.50

Замовлення слати на таку адресу:

Svoboda

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

(3 Канади треба платити тільки американською валютою)

ТАРЗАН, ч. 1899. Дальші інструкції.

Коли красуня - невілнница
впала на землю, Тарзан при-
скачив до неї і вхопив її на
руки.
„Гди за нами, рабел" — на-

казав Гідзел. Тарзан усміхнув-
ся до себе, бо його підступ
почав удаватися.
Тарзан поступав за невідь-
никами довгим коридором і

серед того шепотом сказав до
Неди:
„Удавай, що він тобі подо-
бається... Танцюй з ним і в я-
кийсь спосіб відстань від ньо-

го ключі".
Та коли вони вийшли на світ
з печери і Неда побачила дім
капітана Гідзела, вона підупала
на душі.